

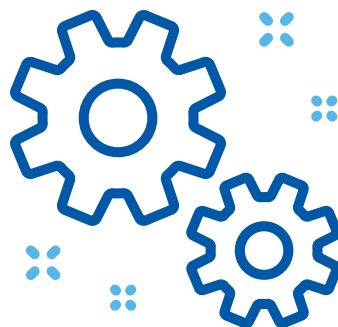

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Навчальний курс: фінське суспільство

На роботі у Фінляндії

Професійні терміни трудового ЖИТТЯ

Трудовий договір

Трудовий договір укладається між працівником та роботодавцем. У трудовому договорі працівник зобов'язується виконувати обумовлену роботу, а роботодавець зобов'язується виплачувати за роботу обумовлену заробітну плату. У трудовому договорі, наприклад, узгоджуються заробітна плата, робочий час, тривалість трудових відносин і робочі завдання. Трудовий договір може бути у письмовій, усній або електронній формі. Трудовий договір варто укладати у письмовій формі.

Трудові відносини

Між працівником і роботодавцем виникають трудові відносини з моменту укладення трудового договору.

Колективний трудовий договір (TES)

Колективний договір спільно погоджується профспілкою та організацією роботодавця. У колективному договорі погоджуються умови найму у певній галузі. Умови найму включають, наприклад, заробітну плату, робочий час, відпустки та вихідні дні. Трудовий договір повинен містити інформацію про те, який колективний договір застосовує роботодавець.

Профспілка

Це організація, до складу якої входять працівники в тій самій галузі. Профспілка обговорює з представниками роботодавців умови праці працівників, розмір заробітної плати та режим робочого часу. На робочому місці профспілку та її працівників представляє профспілковий представник (довірена особа). Шукач притулку або особа, яка отримує тимчасовий захист, може належати до профспілки.

Орган з охорони праці

У Фінляндії нагляд за охороною праці здійснює державний орган з охорони праці. Завданням органу з охорони праці є контроль за дотриманням охорони праці та техніки безпеки, а також за дотриманням роботодавцем законодавства щодо робочого часу та оплати праці. Працівник завжди може звернутися до служби охорони праці, якщо у нього виникнуть питання щодо трудових відносин або охорони праці на робочому місці. Охорона праці також означає, що на робочому місці необхідно оцінити наявні там небезпеки та ризики.

Коли я зможу працювати?

Як шукач притулку ви можете почати працювати:

- через 3 місяці після подання заяви про надання притулку, якщо у вас є дійсний проїзний документ (паспорт), який надає вам право на перетин кордону
- через 6 місяців після подання заяви про надання притулку без дійсного проїзного документа.

Право на працю діє у наступний спосіб:

- Позитивне рішення: якщо ви отримаєте позитивне рішення, у більшості випадків ви можете продовжувати працювати у Фінляндії. Ви отримаєте картку дозволу (посвідку) на проживання, за допомогою якої ви зможете перевірити, чи маєте ви право працювати у Фінляндії.
- Негативне рішення: якщо ви отримали негативне рішення та оскаржили його, ви можете продовжувати роботу, доки не отримаєте рішення, яке підлягає виконанню. Ваше право на роботу закінчується, коли вас можуть вислати з країни на законних підставах.

Для осіб, які отримують тимчасовий захист, право на роботу починається відразу після подання заяви та триває доти, доки дійсний дозвіл (посвідка) на проживання.

Право на роботу для шукача притулку та особи, яка отримує тимчасовий захист, не є таким самим, як дозвіл на проживання працівника. Ваше право на роботу починається автоматично. Про це не буде надане окреме повідомлення, і вам не потрібно подавати заяву на окремий дозвіл.

Право шукача притулку на роботу не включає право засновувати компанію або працювати як приватний підприємець (toiminimi), але для цього вам потрібен окремий дозвіл на проживання. Особи, які отримують тимчасовий захист, з іншого боку, мають право заснувати компанію або працювати як приватний підприємець (toiminimi).

Підтвердження права на роботу

Роботодавець зобов'язаний перевірити, чи має іноземець, який шукає роботу, право працювати у Фінляндії.

Роботодавець або шукач роботи може отримати безкоштовну відповідь про право на роботу, надіславши електронного листа до Міграційної служби Фінляндії. Запитання надсилається як зашифрований електронний лист на адресу tto@migri.fi.

На сайті Міграційної служби Фінляндії міститься актуальна інформація про право на роботу: migri.fi/todistus-tyonteko-oikeudesta

ОСТЕРІГАЙТЕСЬ
роботодавця, який
приймає на роботу
людей без права на
роботу! Ви можете
бути винні у скоєнні
правопорушення або
злочину.

Пошук роботи

- Дізнайтесь, які роботи пропонуються у вашому регіоні, і зв'яжіться з роботодавцями. Розгляньте різні варіанти працевлаштування.
- Напишіть супровідний лист та складіть резюме (CV). У центрі прийому біженців для вас може бути проведено опитування на предмет компетентності, яке ви можете використовувати як резюме (CV).
- Роботу шукати легше, якщо ви володієте фінською або шведською мовою. Вивчати мову - це завжди варто та корисно!
- У Фінляндії пошук роботи здебільшого здійснюється через інтернет. Ви можете заповнити анкети на сайтах пошуку роботи або надіслати заявки електронною поштою.
- Якщо ви підходите для роботи, ви можете отримати запрошення на співбесіду. Будьте готові обґрунтувати, чому ви були б хорошим працівником на посаду, на яку претендуєте.

Що потрібно зробити після працевлаштування?

Завжди укладайте письмовий трудовий договір з роботодавцем. Письмовий договір слід укласти навіть на короткострокові трудові відносини. Не підписуйте документи, якщо ви їх не розумієте. У трудовому договорі має бути визначено принаймні наступне:

- заробітна плата
- робочий час
- тривалість трудових відносин та
- робочі завдання.

У Фінляндії всі, хто працює, сплачують податки. Вам також потрібно отримати **картку платника податків**. Податки вираховуються безпосередньо з вашої зарплати. Для оформлення податкової картки вам потрібна картка клієнта центру прийому біженців.

Заробітна плата визначається у вашому трудовому договорі. Її розмір повинен бути не меншим, ніж зазначено в галузевому колективному договорі.

Заробітна плата повинна виплачуватися щонайменше одного разу на місяць. Із заробітної плати утримуються податки, тобто попередній прибутковий податок та інші обов'язкові платежі. Разом із заробітною платою ви повинні отримати розрахунковий листок, в якому вказано вашу заробітну плату та вираховані з неї податки та інші платежі. Ведіть облік своїх робочих годин та щоразу перевіряйте, що в розрахунковому листку вказані вірні дані!

Зарплата зазвичай перераховується на **банківський рахунок**. Якщо ви бажаєте отримувати заробітну плату на передплачену (prepaid) картку центру прийому біженців, вам необхідно надати в центр трудовий договір у письмовій формі.

Зверніть увагу, що ваша зарплата впливає на грошову допомогу з прийому, яку ви отримуєте в центрі прийому біженців, і залежно від вашого доходу вам також може знадобитися оплатити проживання, харчування та медичні витрати. Детальнішу інформацію ви можете отримати у соціального працівника центру прийому біженців.

Неоплачувана практика

Фінське законодавство не визнає неоплачувану практику. Така практика можлива тільки в рамках навчання або курсів, які організує бюро з працевлаштування. За практику або роботу завжди має виплачуватись належна зарплата. У неоплачуваній практиці завжди є ризик експлуатації людей. Зазвичай, йдеться про нормальну роботу, за яку слід виплачувати нормальну заробітну плату.

Шукачі притулку та особи, які отримують тимчасовий захист, мають ті самі права та обов'язки в трудовому житті, як і всі інші працівники. Згідно з фінським законодавством, нікому не можуть платити нижчу зарплату через те, що він/вона є іноземцем.

Не погоджуйтесь
на
неоплачувану
роботу!

Права працівника

До всіх, хто працює у Фінляндії, застосовуються однакові умови праці. До іноземних та фінських працівників потрібно ставитися однаково. Як працівник ви маєте право на:

- письмовий трудовий договір та умови найму
- заробітну плату, робочий час та оплачувану відпустку згідно з колективним і трудовим договором
- передбачені перерви протягом робочого дня
- оплату понаднормової роботи
- безпечне робоче середовище
- охорону здоров'я на робочому місці та лікарняні
- проведення орієнтації на робочому місці
- можливість вступати до профспілки та бути її членом
- повідомлення про проблеми на роботі роботодавцю або органу з охорони праці.

**Не можна
працювати без
права на
роботу!**

Обов'язки працівника

Як у працівника, у вас є обов'язки перед роботодавцем:

- Виконуйте свою роботу ретельно.
- Виконуйте інструкції та вказівки роботодавця.
- Виходьте на роботу вчасно.
- Повідомте, якщо ви хворі або не можете прийти на роботу з будь-якої іншої причини.
- Про вихідні домовтеся заздалегідь.
- Використовуйте засоби захисту та допоміжні засоби, які надає роботодавець.
- Не наражайте на небезпеку свою безпеку або безпеку інших.
- Повідомте свого керівника про недоліки та небезпеки, які ви помітили.
- Попросіть додаткову роботу, якщо у вас закінчилися робота.
- Не розголошуйте конфіденційну інформацію свого роботодавця іншим.
- Не виконуйте роботу на іншу компанію, яка шкодить вашому роботодавцю.

Що робити, якщо у мене виникнуть неприємності на роботі?

Роботодавець повинен дотримуватися закону та домовленості. Якщо виникли проблеми, поговоріть із роботодавцем. Якщо розв'язання питання не вирішиться, зверніться за консультацією до персоналу центру прийому біженців, працівників профспілки або органу охорони праці.

У наступних ситуаціях ви можете звернутися до поліції або органів охорони праці:

- Ви помітили, що на вашому робочому місці порушується закон.
- Насильство або погрози насильства спрямовані на вас.
- Ви не отримуєте узгоджену зарплату або вам платять лише за частину робочого часу.
- Вас примушують працювати довше, ніж належить, можливо без належних перерв.

Коли термін трудового договору закінчується

Припинення трудових відносин регулюється Законом про трудові договори. Трудовий договір зазвичай припиняється лише після закінчення терміну сповіщення. Працівник, який отримав сповіщення, працює в звичайному режимі і повинен отримати нормальну зарплату. Термін сповіщення залежить від тривалості трудових відносин: якщо трудові відносини тривають менше року, термін сповіщення зазвичай становить 14 днів.

Трудовий договір може бути негайно розірваний лише під час випробувального терміну або якщо працівник або роботодавець порушує або нехтує зобов'язаннями, що узгоджені в трудовому договорі.

Переконайтеся, що після закінчення трудових відносин ви отримуєте компенсацію за відпустку належним чином. Ви отримаєте компенсацію за відпустку, якщо не використали всі дні відпустки. Суму компенсації можна уточнити у розрахунковому листку.

Завжди вимагайте довідку з місця роботи. Вона знадобиться вам, коли ви шукаєте нову роботу. Крім того, попросіть центр прийому біженців додати ваш досвід роботи до опитування, складеного для вас.

Додаткова інформація

В рамках проекту "Вдома у Фінляндії" [Kotona Suomessa] були створені відео про фінське суспільство. Темою одного з відео "Пошук роботи та робота у Фінляндії".

Відео на каналі Youtube за адресою:

<https://www.youtube.com/c/KotonaSuomessa/playlists>

Відео доступне наступними мовами: фінською, шведською, англійською, арабською, дарі, курманджі (північнокурдська мова), сомалійською, сорані, тайською, китайською, французькою, естонською, тиграї та російською.

Чергова служба допомоги жертвам злочинів створила відео про права працівників. Відео доступне на каналі Youtube 16 мовами

<http://www.riku.fi/en/various+crimes/labor+exploitation>

Контактна інформація

- Податкова адміністрація і питання щодо картки платника податків
www.vero.fi
тел: **029 497 000**
- Номер профспілки SAK для іммігрантів
- безкоштовна юридична консультація з трудових питань
workinfinland@sak.fi
тел: **0800 414 004**
- Телефонна довідкова служба органу охорони праці
www.tyosuojelu.fi
тел: **029 501 6620**
- Чергова служба допомоги жертвам злочинів
www.riku.fi
тел: **116 006**
- Система допомоги жертвам торгівлі людьми
www.ihmiskauppa.fi
тел: **029 546 3177**

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service